

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію Зацаринного Романа Андрійовича «Ефективність та безпечність безперервного внутрішньовенного введення лідокаїну, як компонента інтраопераційного знеболення та післяопераційної інтенсивної терапії при обширних резекціях печінки», поданої до спеціалізованої вченої ради ДФ 26.613.130 НУОЗ України імені П.Л. Шупика МОЗ України на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 14.01.30 – анестезіологія та інтенсивна терапія.

1. Актуальність теми дисертації.

Операція по резекції печінки зазнала значних змін за останні два десятиліття. До 70% об'єму печінка може бути видалено з летальністю менше 5%. Про значення хірургічного лікування в даних випадках свідчить те, що у разі відмови з боку пацієнтів від такого вектору надання допомоги їх виживаність становить приблизно 30% від такої у хворих, яким виконували резекцію печінки.

Золотим стандартом знеболення наразі є проведення комбінованого наркозу в поєднанні з торакальною епідуральною анестезією (ЕДА). Незважаючи на те, що ЕДА при резекціях печінки використовується рутинно у більшості медичних установах, однак при цьому існує ряд невирішених питань щодо її безпечності та ефективності, зокрема при резекціях печінки, через дисфункцію синтетичної функції останньою, порушення гемостазу, вазодилюцію при застосуванні ЕДА.

Все вищезазначене обумовлює пошук альтернативних методів багатокомпонентного знеболення та післяопераційної інтенсивної терапії в хірургії печінки.

В роботі вивчено дію лідокаїну як компоненту комбінованого наркозу інтраопераційно та в ранньому післяопераційному знеболенні при обширних резекціях печінки як альтернативного методу знеболення. Наразі відсутні чіткі рекомендації відносно методики введення внутрішньовенного лідокаїну в інтра- та післяопераційному періоді саме при резекціях печінки.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, темами.

Дисертаційна робота виконана відповідно до тематичного плану науково-дослідних робіт НУОЗ України імені П.Л. Шупика МОЗ України, термін виконання 2018-2022 роки, в якій автор є одноосібним виконавцем.

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Вперше визначена анальгетична ефективність застосування лідокаїну шляхом внутрішньовенної інфузії за розробленим та запропонованим алгоритмом.

Запропонована і апробована оригінальна методика визначення вмісту лідокаїну в крові. Вперше зазначено, що вміст лідокаїну в крові при в/в введенні запропонованою методикою при обширних резекціях печінки становить навіть менше, ніж при епідуральному шляху його введення.

Зважаючи на допустимий токсичний рівень - в роботі отримано подальший розвиток уяви про можливість токсичного впливу лідокаїну при операціях на печінці.

Автор оцінив і продемонстрував протизапальний ефект лідокаїну.

В роботі проведено оцінку та вивчення інтраопераційної інфузії терапії, яка статистично достовірно менша при використанні в/в лідокаїну як ад'юванту в порівнянні з використанням лідокаїну епідуральним шляхом.

В результаті виконання роботи розроблено та впроваджено в практику алгоритм раціонального вибору та використання методу знеболення, зокрема лідокаїну як ад'юванту різними шляхами введення як компонента знеболення та післяопераційної інтенсивної терапії при обширних резекціях печінки.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Автором опрацьовано системний підхід до вибору методу інтра- та післяопераційного знеболення в пацієнтів яким планується обширна резекція печінки.

Продемонстровано та доведено ефективність та безпечність застосування

внутрішньовенного введення лідокаїну як компоненту знеболення при обширних резекціях печінки.

5. Практичне значення результатів дослідження.

Вперше досліджено на достатньому кількості матеріалу уявлення про безпечність та ефективність застосування лідокаїну як ад'юванта в складі багатокомпонентного наркозу та як компоненту інтенсивної терапії в ранньому післяопераційному періоді саме при резекціях печінки.

Вперше визначена анальгетична ефективність застосування лідокаїну шляхом в/в інфузії за запропонованим алгоритмом при обширній резекції печінки.

Розроблено, апробовано та введено в клінічну практику оригінальну методику визначення вмісту лідокаїну в крові. При оцінці та обробці результатів роботи отримали бачення про можливість розвитку токсичного впливу лідокаїну при операціях на печінці, при цьому встановлено, що навіть в поодиноких випадках перевищення безпечного рівня в крові останнього побічної відповідної симптоматики не спостерігається.

Досліджено протизапальний ефект лідокаїну при різних шляхах введення останнього.

Розроблено та впроваджено в практику алгоритм раціонального використання лідокаїну як ад'юванту різними шляхами введення як компонента знеболення та післяопераційної інтенсивної терапії при обширних резекціях печінки.

6. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Робота проведена з використанням сучасних методик, апаратури, реактивів, атестованих і дозволених до використання в медичній науці та практиці. Матеріали, методи досліджень та статистичної обробки результатів, положення дисертації, які подані здобувачем, дозволяють судити про достатню

міру обґрунтованості та достовірності отриманих результатів. Запропоновані висновки логічно пов'язані з результатами власних клінічних досліджень, сформульовані лаконічно, вірно і в повній мірі відображають суть, наукову новизну, теоретичну та практичну значимість дисертаційної роботи.

Всі матеріали дослідження оброблено за допомогою сучасних статистичних методів, що використовуються в медичних дослідженнях, а кількісна оцінка показників під час обробки результатів, у всіх розділах дослідження, дозволила автору обґрунтовано і достовірно формулювати положення роботи та давати рекомендації.

7. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях і авторефераті.

Основні результати дисертаційного дослідження в повному обсязі висвітлені в 5 наукових працях, з них 4 статі у наукових фахових виданнях України відповідно до переліку наукових фахових видань України, 1 стаття у періодичному науковому виданні, проіндексованому у базах даних Web of Science Core Collection.

Автореферат дисертації за структурою і змістом відповідає дисертаційній роботі.

8. Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення.

Необхідно звернути увагу на окремі недоліки дисертації, які не знижують цінності роботи.

Огляд літератури дещо обтяжений детальним описом історичного розвитку проблеми, що є достатньо цікавим, проте не несе в собі важливого наукового змісту.

Зазначені зауваження не носять принципового характеру та абсолютно не впливають на загальне позитивне враження від роботи.

9. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Робота має безсумнівне практичне значення, як одне з перших ґрунтовних досліджень анестезіологічного супроводу при обширних резекціях печінки.

Клінічний матеріал достатній, висновки по суті змістовні, результати стимулюватимуть послідовників автора, тим більше, що вони ґрунтуються на досвіді найбільшої хірургічної клініки країни, що займається зазначеною в дисертації проблемою.

Представлена робота виводить проблему ефективності знеболення та прискореного відновлення після резекції печінки на сучасний рівень в нашій країні. Впевнений, що вона ляже в основу сучасних протоколів анестезіологічного забезпечення пацієнтів з даною патологією та буде цікава не лише анестезіологам, а й лікарям інших спеціальностей, що в своїй практиці стикаються з даною проблематикою.

10. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора медичних наук.

Дисертацію написано у традиційній та доступній до сприйняття формі. Вона має передбачені розділи: вступ, розділи власних досліджень, аналіз та узагальнення результатів досліджень, висновки та список використаної літератури. Всі ці розділи написано зі знанням матеріалу, автор проявив себе як зрілий дослідник, що опанував всі сторони проблеми, чітко уявивши переваги і недоліки попередніх досліджень в своїй галузі.

Робота є завершеною науковою працею, в якій отримані обґрунтовані результати, що в сукупності вирішують на сучасному етапі проблему ефективності та безпечності безперервного внутрішньовенного введення лідокаїну, як компонента інтраопераційного знеболення та післяопераційної інтенсивної терапії при обширних резекціях печінки. Отримані автором обґрунтовані клінічні результати є суттєвими для розвитку анестезіологічної науки та практики. Проведене дослідження дозволяє впровадити в клінічну

практику нові методи знеболення у пацієнтів яким планується резекція печінки, що значно покращить результати лікування даної категорії пацієнтів.

Дисертаційна робота Зацаринного Романа Андрійовича «Ефективність та безпечність безперервного внутрішньовенного введення лідокаїну, як компонента інтраопераційного знеболення та післяопераційної інтенсивної терапії при обширних резекціях печінки» є завершеною науковою працею, яка за актуальністю, обсягом досліджень, одержаними результатами, практичним значенням та науковою новизною цілком відповідає вимогам МОН України, які пред'являються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 14.01.30 – анестезіологія та інтенсивна терапія.

Офіційний опонент

Професор кафедри хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії Інституту післядипломної освіти НМУ ім. О.О. Богомольця, доктор медичних наук, професор

Кучин Ю.Л.